

61

STOCKHOLMS STAD
Kommunstyrelsen
Registraturet

Ink. 2015-09-07

Dnr: 106-1383/2015

Till: RIV

Motion av Lotta Edholm (FP) om att ta tillvara på fritidshemmets potential för lärande och inrätta ett tak för barngruppernas storlek

Nära nio av tio elever i årskurs F-3 går i dag i något av Stockholms fritidshem. Verksamheten spelar en viktig roll för barnen, både när det gäller möjligheten till stöd i skolarbetet och för att få tillgång till andra meningsfulla och utvecklande aktiviteter efter skoldagens slut. Fritidshemmen i staden är också generellt mycket uppskattade av föräldrar, vars barn möter en verksamhet de trivs i och är trygga i. Men det finns brännande utmaningar. Det är dags för konkreta reformer för att ta tillvara fritidshemmets hela potential och öka kvaliteten.

Forskningen är samstämmig i att en fungerande samverkan mellan skola och fritidshem ger än bättre förutsättningar att stötta elevernas lärande och utveckling. Liksom skolan är också fritidshemmet stadd i förändring. Tendensen går mot en integrerad skoldag med utvecklade former för samarbete med barnet i centrum. Inte ”bara” skolan, utan även fritidshemmet måste tillsammans med föräldrar och samhällets andra institutioner vara bärare av utbildningsväsendets viktiga bildningsuppdrag.

Samtidigt har fritidshemmet en viktig funktion som en plats i skolväsendet där också leken och samvaron med andra under fritidsaktiviteterna ska stå i första rummet. Fritidshemmets verksamhet kan bidra till elevernas lärande och har också ett viktigt uppdrag att främja allsidiga kontakter och social gemenskap – lek och lärande under trygga former. Båda aspekterna är viktiga och ska främjas.

Det står dock klart att det finns utmaningar som måste bemötas om fritidshemmet tydligare ska kunna fylla sin funktion som plats för utveckling och sitt bildningsuppdrag. Det finns utmaningar vad gäller fritidshemspersonalens möjligheter till kompetensutveckling och karriär, barngruppernas storlek och fritidshemmets möjligheter att utveckla sin verksamhet.

Precis som i övriga landet finns i Stockholms stad tecken på att avdelningarnas storlek har ökat de senaste åren. Samtidigt vet vi att den personal- och lokalintegrationen mellan skola och fritidshem i många fall är stor, och att arbetssätten liksom behoven varierar mellan olika fritidshem och skolor. Bilden ser med största sannolikhet inte likadan ut överallt.

Maxtaket för barngrupperna i förskolan har inneburit att gruppstorlekarna i Stockholm har kunnat hållas nere i ett läge där de ökat i andra städer. Idag tillhör Stockholm den tiondel av kommunerna i landet som har de minsta barngrupperna i förskolan. Det har varit resultatet av en tydlig politisk ambition. Även för fritidshemmet är det möjligt att minska gruppstorlekarna om detta prioriteras. Staden bör redan nu börja förbereda inför ett införande av ett tak för fritidshemsgruppernas storlek.

Den växande staden ställer höga krav på ett vasst arbetsgivarerbjudande riktade mot skolans och fritidshemmets personalgrupper. Huvudmannen måste se till att erbjuda och utveckla

vidareutbildningar för behöriga barnskötare att bli lärare med inriktning mot fritidshem, men också i övrigt ha ett attraktivt utbud av kompetensutvecklingsinsatser.

Tillgången till vidareutbildning för fritidshemspersonal, fritidspedagoger och lärare med inriktning mot fritidshem måste vidare förbättras i staden. Staden bör ta initiativ till, samt vara beredda att finansiera, fler platser hos regionens lärarutbildningar så att behöriga barnskötare som redan idag arbetar inom stadens fritidshem kan få möjlighet att läsa in en behörighet som lärare med inriktning mot fritidshem. Förutsättningarna för kollegialt utbyte bör stärkas, till exempel genom att fortsätta utveckla det nätverk för fritidshemspersonalen som nu startats.

Stadens arbete kring en kvalitetshöjning av fritidshemmets verksamhet inom Fritidshemsllyftet (Plan för utveckling av fritidshem) har hittills visat lovande resultat och måste få ett förnyat mandat av utbildningsnämnden att fortsätta.

Mot bakgrund av detta föreslår jag kommunfullmäktige besluta:

- Att stadsledningskontoret i samarbete med utbildningsnämnden får i uppdrag att kartlägga hur stadens fritidshem idag arbetar med gruppstorlekar
- Att stadsledningskontoret i samarbete med utbildningsnämnden återkommer med förslag på hur staden kan utforma ett maxtak för fritidshemsgruppernas storlek
- Att staden tar initiativ till att fortsätta, bygga ut och finansiera den vidareutbildning som finns för högskolebehöriga barnskötare till lärare med inriktning mot fritidshem
- Att stadsledningskontoret i samarbete med utbildningsnämnden får i uppdrag att ta fram en utvecklad strategi för rekrytering, kompetensutveckling och stärkta karriärvägar för lärare med inriktning mot fritidshem och annan fritidshemspersonal

Stockholm den 7 september 2015

Lotta Edholm (FP)